

Србија је земља богате историје, традиције, културе. Народ са тако значајном историјом ипак није доживео да види екранизован ни мали део своје историје, понајвише због тога што друштвена свест о важности филма међу српским редитељима и представницима државе није на завидном нивоу. Не разумеју се све предности популаризације истине и сопствене земље кроз филм. Филм је данас у служби политичких дешавања, и била то жеља редитеља или не, он учествује у креирању слике о неком народу и држави. Филм који се снима и живи свој живот ван Холивуда, приоритетно треба да обрати пажњу на два циља. Оба циља зависе од намене филма. Филм може имати унутрашњу и спољашњу намену. И једна и друга морају бити пажљиво промишљене и одлука о томе шта и како снимати мора узимати у обзир и ове факторе. Наравно, не заступам тезу да треба редитељима и сценаристима забранити да снимају филмове какве они желе. Само истичем да великој већини српских редитеља недостаје осећај елементарног патриотизма, а министарству културе план и циљеви на основу кога би се расписивали конкурси за снимање одређеног филма који би овој држави и народу били од користи. Само такав филм сме да се финансира из државног (народног) буџета. Циљ филма намењеног за спољну употребу треба да буде представљање државе и народа из којег долази у правом светлу, истичући позитивне и лепе ствари којом се његова земља поноси.

Филм „Турнеја“, којим започињем овај списак, постао је чувен, како у региону, тако и у Европи. Начин на који су Срби приказани у српском филму „Турнеја“ је криминалан.

Независно од тога, у протеклом периоду у Србији су снимљени филмови који су намењени спољној употреби и који су већ покупили неколико награда на разним фестивалима. Филм „Турнеја“, којим започињем овај списак, постао је чувен, како у региону, тако и у Европи. Начин на који су Срби приказани у српском филму „Турнеја“ је криминалан. Наравно, сам филм као и сви други српски филмови у протеклих 15-так година је лоша симулација неких америчких филмова. У овом случају радило се о несрећном покушају симбиозе филма „Ко то тамо пева“ и „Welcome to Sarajevo“. Од

„Српски“ филмови?!

Пише: Милан Дамјанац
среда, 03 новембар 2010 12:09

шмека и квалитета српског филма „Ко то тамо пева“, који је сниман у време када је филмографија овде имала неки значај и квалитет, успели су да преузму само аутобус, али су зато од филма „Welcome to Sarajevo“ купили став према Србима. Тако смо могли да видимо да Срби не подносе културу, да је рат кренуо из Београда, да су српски војници крволоци... а целу ту слику је употпунила незаборавна доскочица лика у филму (којег заиста не могу да се сетим, мада су ионако све улоге наликотале једна на другу): „Ја нисам Србин, ја сам глумац!“. Каква храбра изјава, какав храбар филм српског редитеља! Сјајно, одмах је уследила додела значајних награда уз захвалност за допринос помирењу на Балкану и прихватању праве истине о узроцима рата! Замислимо да Хрвати или Бошњаци сниме овако храбар филм о свом народу и свом учешћу у рату? Мислите ли да је то могуће? Наравно да није, они снимају филмове у којима величају свој народ и исправност „бранитељског“ рата од „великосрпке“ агресије. Код њих се снимање таквих филмова назива „истином“, а код нас је сваки филм „уметничко дело које не подлеже моралним границама“.

Други филм, који ће бити и наш кандидат за Оскара, јесте филм „Беса“, о несрећној љубави између Словенке и Албанца. Временски контекст је стављен у 1912. годину, а Словенка је удата за Србина. Између редова провејава теза да су Срби колонизатори на Космету, а Албанци напаћен и несхваћен, обичан народ који ту вековима живи. Наравно, главни лик у филму, Албанац кога глуми Мики Манојловић је частан, вредан и патријархалан. Оставимо по страни квалитет овог филма, него хајде да размислимо: да ли је у Приштини могућа премијера филма „Завет“ који би говорио о љубави између младе Албанке и Србина, који Србе представља у добром светлу, чак је један Србин главни лик филма? Ако сте то успели да замислите, замислите сада да су читав тај филм финансирали и снимили Албанци, а онда га послали као кандидата за Оскара!

А сада долазимо до два најновија и најистакнутија примера којима ћу посветити највише простора. Пођимо од, свакако уникатног, „Српског филма“. Уникатан је по томе што је у питању симбиоза „Хостела“ и „Тестере“ под уникатним називом. Дакле, сам филм

наликује на два споменута филма, с том разликом што је још морбиднији и одвратнији. Ето прилике да и наши режисери добију награду за нешто, јер забога, ко ће направити најморбиднији филм ако не Срби. Када би се додељивала награда за морбидност, „Српски филм“ би без проблема тријумфовао, пошто на том пољу напосто нема конкуренцију. Радња филма се догађа, погађате, у транзиционој Србији, а главни јунак је пропала порно звезда, Милош, који прихвата понуду непознатог бизнисмена и редитеља да „глуми“ у његовом филму за велики новац. Разлози за прихватање понуде су, како у филму главни јунак каже, „да ако се укаже шанса, сакупим довољно лове и побегнем из Србије са породицом“. Наравно, таква племенита жеља је пред испуњењем, међутим испоставља се да је зло у Србији превише морбидно и јако и да из те атмосфере зла ипак није успео побећи. Након што потпише уговор за баснословну суму новца, наш јунак одушевљено приступа новом подухвату, нешто чуднијем у односу на своје претходне, од којих се у филму истиче пројекат „Milos the filthy stud“.

Онда сам сазнао да су луди редитељ и остала булумента манијака „елита Србије, а да је њихов задатак да пуне буџет земље јер на њима почива економија наше државе.

Међутим, не лези враже, испоставља се да је бизнисмен уствари опасан манијак и да снима реалне ситуације, реалне људе и реална мучења. Милош то није одмах схватио, али након снимања сцене у Заводу за напуштену децу, сазнаје да је споменути бизнисмен и режисер уствари дечији психолог кога је државна безбедност узела под своје 1992. и слала га у акције по свету. „Ах, како забавно и храбро звучи овакав заплет, да ли је могуће да аутори смеју да у постмилошевићевској геноцидној нацистичкој Србији спомену такве ужасне ствари које је чинила најспособнија служба света и васионе?“, запитаће се просечни гледалац у Европи. Каква храброст, браво! Иако сам очекивао да ће у некој од наредних сцена Срби бити оптужени за производњу антракса (било је и таквих филмова, додуше не у домаћој продукцији) или да ће се испоставити да је српска тајна служба одговорна за рушење Кула близнакиња и тиме решила дилема која изједа све грађане врлога новог света, остао сам празних рукава. Бар сам тако мислио. Онда сам сазнао да су луди редитељ и остала булумента манијака „елита Србије, а да је њихов задатак да пуне буџет земље јер на њима почива економија наше државе“. Да се разумемо, мислим да ни најбољи ревизор, када би доспео до података о трошењу државног новца не би могао да установи куда те паре одлазе и како се поново стварају ни из чега, и на који начин државни буџет одолева немаштини. Да, разуме се да је у питању једна од чувених нерешивих светских мистерија, попут мистерије Сфинге, али искрено сумњам да одговор лежи у снимању реалистичних хорор филмова за перверзну клијантелу, како се у филму представља. Мада већ могу да замислим заслужног и награђеног београдског полицајца како у некаквом садомазохистичком расположењу маше пендреком и понавља: „Мој Београд си дошао да ломиш!“. Чиста еротика.

„Српски“ филмови?!

Пише: Милан Дамјанац
среда, 03 новембар 2010 12:09

Поред ових занимљивости о сопственој земљи, филм каже понешто и о моралу наших војника и породица. У току филма сазнајемо да је један од ликова у филму, погинули војник и херој у протеклом рату, Рајко, нажалост „отишао на онај свет пре него што је своју кћерку увео у тајне сексуалности“ на „исти начин на који је његову мајку у те тајне увео његов деда“. Бриљантно. Болесне ли средине за одрастање, боже помози. Аутори филма су објаснили свету традиционалне обичаје у српским поремећеним породицама и умовима. Овакав народ није заслужио једно бомбардовање већ још бар педесет како би дошло до истребљења тог зла коме се крај не види. Што се тиче радње, излишно је трошити редове описујући свирепа убиства, одвратна силовања и мушкараца и жена, чак и тек рођених беба, затим педофилију и наравно, гомилу дрогирања. Дакле, у питању је српски рецепт: направити нешто што наликује најодвратнијим светским филмовима који су ослобођени нечега што се назива пристојност, морал, квалитет, поента и на све то додати још гомилу морбидних сцена за које су идеје могли добити једино од озбиљних психијатријских болесника. Делује као да су такви и били сарадници на сценарију.

Да то не буде све, редитељ се побринуо када је овом ремек- делу морбидности и иживљавања над здравим разумом наденуо назив „Српски филм“. То је као када би се „Хостел“ који се одиграва у Словачкој звао „Словачки филм“. Ништа од тога, Словаци би се побунили. Али код нас нема грешке, нема потребе да се распитујете чији је филм у питању и која је поента филма. Све је у називу.

И тако, „Српски филм“ је дефинитивно првак у морбидностима, а носи назив који све објашњава. Ех, да ли би икада Хрвати снимили филм са сличним називом и тематиком питам се?

И тако, „Српски филм“ је дефинитивно првак у морбидностима, а носи назив који све објашњава. Ех, да ли би икада Хрвати снимили филм са сличним називом и тематиком питам се?

За шлаг на торти побринула се екипа која стоји иза грандиозног филма „Шишање“. Овај филм поседује извесни квалитет, смисао и разумљивост. Невоља је у томе што је политичка конотација овог филма и контекст у који су закључци убачени крајње злонамеран. На почетку, ваља рећи да је и овај филм поприличан покушај копирања неколико америчких филмова на тему нацистичких скинс групација. Главни јунак је средњошколац, врстан математичар пред којим је лепа будућност. Међутим, „лоше друштво“ га одводи на утакмицу „Радник- Нови Пазар“, на којој из прве руке има прилику да осети полицијску бруталност, а касније и да прихвати вредности нацистичког

„Српски“ филмови?!

Пише: Милан Дамјанац
среда, 03 новембар 2010 12:09

покрета. Једна од смешнијих ствари био је приказ навијача Новог Пазара како машу српском заставом и певају српске песме, а напада их група хулигана нациста. Вероватно би угрозило поенту филма уколико би се представила истина, па уместо заставе Србије стајала паролна злогласном злочинцу Аћиф Ефендији. Но, хајде да ову сцену ставимо на страну. У филму се ради о социолошком приказу мотива једног младог, талентованог младића који постаје нациста, а на крају и њихов лидер.

У филму су навијачи и хулигани изједначени. Једна од опаски која то осликава изговорена је од стране једног од вођа хулигана: „Нико овде не долази да гледа утакмицу, каква утакмица, зар ово да гледамо?“. Но, то није најтрагичније. На почетку и крају филма, приказује се сцена у којој се у извесној телевизијској емисији говори о проблему навијача. У тој емисији, Предраг Ејдус глуми уваженог академика који не подржава насиље, али има разумевања за бунт омладине и указује на шири контекст проблема у односу на саговорницу из невладине организације, која проблем „хулиганизма“ своди на последицу „тешког наслеђа деведесетих година“ (докле више?) и упире прст у академика, говорећи му да су „он и слични“ криви за тако катастрофално стање у коме се омладина налази. Занимљиво је да кроз филм сазнајемо да је тај исти академик уствари прикривени нациста који сарађује са делом владе и инструира навијаче на рушилачке акције. Такође сазнајемо да је особа из невладине организације искрена и добронамерна, предивна и морална особа коју дубоко дотичу друштвени проблеми. Занимљиво је ово поређење, као што је занимљиво и поклапање догађаја. Баш у време проблема са навијачима и уличним протестима, у биоскопе стиже филм који се бави истом тематиком и на идентичан начин као и домаћи медији.

Представљањем особе која се не слаже са јавним мишљењем о догађају или владајућој политици, етикетирањем те особе као нацисте, заправо се уводи нова врста борбе против неистомишљеника у Србији - покушај јавне лустрације неподобних. Занимљиво је да се у споменутом филму у контексту нацистичких појава појављују свештеници Српске православне цркве, гусле и борба против беле куге чиме се шаље јасна порука да су на новом медијском небу Србије традиционалне вредности неприхватљиве и равне нацизму, и да је дозвољено људе који заступају традиционалне вредности ставити у тај контекст. Стиче се утисак да у Србији вреба вирус фашизма, нацизма и свеопштег

„Српски“ филмови?!

Пише: Милан Дамјанац
среда, 03 новембар 2010 12:09

лудила.

Наравно, у филму се представља убиство Рома, рушење и паљење њихових насеља од стране скинса.... Интересантно је како нико не реагује на злонамерна и трагична претеривања која се односе на Србе у српским филмовима, али се зато подигне велика прашина уколико се слична неправда учини неком другом народу. Оно што треба похвалити јесте фер приказ српске полиције и метода „смиривања осумњиченог“ и „демократског испитивања осумњиченог“. Полицијска бруталност је лепо приказана, као и веза између локалних мафијаша (менаџера и финансијера клубова), као и узимање рекета од стране полиције.

Но, злонамерности у овом филму има још. Нацисти се поздрављају нацистичким поздравом и са три прста, а једна је сцена посебно интересанта: сцена у којој главни јунак, а сада нови лидер нациста/навијача/хулигана изјављује „Нема повлачења, нема предаје!“, што је јасна алузија на чувену песму групе „Београдски синдикат“. На крају, постаје јасно да навијаче инструкира државна служба безбедности и део владе. Полиција прикрива доказе о криминалним радњама вођа навијача како би могла да их контролише, а служба има све податке о њима. Приказан је говор Слободана Милошевића и рушилачке акције навијача на његову команду, а затим је то исто учињено приказом Војислава Коштунице на митингу уз кадрове спаљених амбасада. Наравно, ауторима филма се никако није допала идеја да у ту повезану схему некако убаце и петооктобарске промене али претпостављам да би то нарушило слику о спонтаном бунту народа и навијачких вођа.

Имајући у виду да сматрам да је ово филм који представља најбоље смишљену пропаганду, која није једноставног и безазленог, огољеног типа као у нпр. филму „Турнеја“, за крај ћу набројати тезе које из овог филма произилазе:

- навијачи су хулигани,

- хулигани су уствари нацисти

- те нацисте инструкирају интелектуалци који се не слажу са државном политиком која захтева оштре(језиве?) мере против навијача

„Српски“ филмови?!

Пише: Милан Дамјанац
среда, 03 новембар 2010 12:09

- ти интелектуалци су нацисти

- те интелектуалце можемо лако препознати, то су они који се у тв емисијама представљају као „европљани“ и либерали али који о томе имају и понеку критичку реч да кажу

- представнице невладиних организација које желе да модернизују друштво су моралне громаде

- Хитлер и Љотић су утрли пут, али сада се мора измислити нови српски нацизам који обухвата гусле и Српску православну цркву

- све ове покрете подржава и помаже полиција и државна безбедност

- ти исти навијачи и њихове вође врше акције по налогу службе безбедности, како за време Милошевића, тако и за време Коштунице (мисли се на паљење амбасада)

- у питању је шири друштвени проблем који поред интелектуалаца потпомажу и музичке групе, попут „Београдског синдиката“

- Роми се убијају и пребијају свакодневно

На крају, не знам ни да ли би имало смисла давати било какав закључак. Српска филмографија је одавно престала да буде српска. Али и више од тога - она је изгубила и људскост и пристојност. Уместо да оно мало новца који се у Србији могу издвојити потрошимо на снимање квалитетног и елементарно „пристојног“ филма, ми снимамо и гледамо којештарије. Које би то биле, чак и да нису антисрпске. Само што у том случају не би никога занимале.